

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1103/16-P

Název právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení	Církevní základní škola a střední škola Plzeň
Sídlo	Táborská 2028/28, 326 00 Plzeň
E-mail právnické osoby	porici@csos.cz
IČ	45331227
Identifikátor	600009785
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Jana Černíková
Zřizovatel	Biskupství plzeňské
Místo inspekční činnosti	Táborská 2028/28, 326 00 Plzeň
Termín inspekční činnosti	5. – 7. 12. 2016 a 9. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, střední školou, školní družinou a školním klubem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Ve školním roce 2016/2017 v nově zřízené základní škole (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 270 žáků jsou otevřeny dvě třídy (1. a 6. ročník). Počet žáků ke dni inspekce byl 38 (16/22), z nichž 7 má speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“).

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno v jednom oddělení školní družiny (dále „ŠD“), ve kterém je zapsáno 15 žáků, a ve školním klubu (dále „ŠK“). Provoz ŠD je denně od 6:30 do 7:50 a od 11:45 do 16:30 hodin. Provoz ve ŠK je stanoven pro jednotlivé dny rozdílně. Úplata za zájmové vzdělávání v ŠD i ŠK činí měsíčně 150 Kč.

Střední škola s nejvyšším povoleným počtem 200 žáků nabízí vzdělávání v oborech Sociální činnost (denní čtyřleté studium) s 65 žáky, Ekologie a životní prostředí (denní a dálkové čtyřleté studium) s 85 žáky, ukončované maturitní zkouškou a od školního roku 2016/2017 obor vzdělání Pečovatelství ukončovaný závěrečnými zkouškami (denní dvouleté studium) s 15 žáky. Ke dni inspekce bylo ve škole celkem 165 žáků denního studia, z nichž je evidováno 18 žáků se SVP.

Školní stravování zabezpečuje škola pro žáky i pro vlastní zaměstnance ve školní jídelně 13. základní školy Plzeň, Habrmannova 45, příspěvkové organizaci na základě uzavřené smlouvy o poskytování služeb. Školní jídelna se nachází v bezprostředním sousedství budovy školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání v základní škole a střední odborné škole je realizováno podle aktualizovaných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP ZV“ a „ŠVP OV“). Podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání („ŠVP ŠD“) jsou organizovány činnosti ve školní družině a podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání ve školním klubu („ŠVP ŠK“). Programy jsou aktualizované a po malých úpravách v ŠVP ZV, ŠD a ŠK provedených v průběhu inspekce v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy resp. požadavky zákona.

Od 1. 9. 2016 změnila škola své sídlo, ze Spáleného Poříčí se přestěhovala do Plzně, Tábořské ulice 28, což se pozitivně projevilo především v prostorových možnostech praktického vyučování, lepší vybavenosti školy a lepší dopravní dostupnosti. Také to usnadnilo založení přírodovědně orientované základní školy. Stávající střední škola a nově vzniklá základní škola tak vytvořily nástupnický subjekt Církevní základní školu a střední školu Plzeň. Materiální podmínky školy jsou soustavně vyhodnocovány a v závislosti na výši finančních prostředků vylepšovány, což se ředitelce školy ve spolupráci se zřizovatelem, sponzory a díky aktivnímu využívání finančních prostředků z různých projektů daří. Málo podnětné je jen prostředí školního klubu.

Vzdělávání zajišťuje 34 pedagogických pracovníků, 4 z nich nesplňují předpoklady odborné kvalifikace, ale mohou svoji činnost vykonávat v souladu s výjimkami uvedenými v zákoně o pedagogických pracovnících. K financování činností školy byly v hodnoceném roce 2015 použity prostředky z více zdrojů. Především se jednalo o finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, dotace ze státního rozpočtu z rozvojových projektů MŠMT na zvýšení platů pracovníků ve školství. Na financování školy se podílel i zřizovatel příspěvkem na provozní náklady organizace. Ředitelce školy se díky aktivnímu přístupu podařilo získat v období od poslední inspekce i značné prostředky z fondů EU v rámci dotačních titulů realizovaných ve víceletých obdobích. Poskytnuté prostředky byly účelně využity pro zvyšování jazykové kompetence žáků a odborné úrovně

vyučujících cizích jazyků při zahraničních vzdělávacích pobytech. Škola se stala úspěšným partnerem Plzeňského kraje na v projektu „Podpora technického a přírodovědného vzdělávání“, který byl zaměřen na spolupráci středních a základních škol v daných oborech vzdělání. Aktivně a pravidelně je využíváno i účelových dotačních titulů poskytovaných Plzeňským krajem, např. projektů „Zelená škola“ a „Podpora preventivních aktivit a výchova k toleranci“. Nezanedbatelný význam mají pro školu i sponzorské dary od spolupracujících organizací i jednotlivců. Ve sledovaném období byl škole poskytnut účelově určený finanční dar na pořízení prostředků ICT a nepeněžní dar – dvě zdravotnická polohovací lůžka pro využití ve výuce. Všechny finanční zdroje škola účelně a maximálně efektivně využívá k zajištění vzdělávání v souladu s realizovanými učebními dokumenty a ke zlepšení jeho podmínek. Prostorové, materiální a personální podmínky umožňují naplňovat ŠVP včetně ŠVP ŠD a ŠK.

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce, ve které pracuje 7 let. Otevřenost progresivním vzdělávacím strategiím a rozumně využívané zkušenosti se pozitivně projevují v uskutečňované vzdělávací koncepci a celkovém rozvoji školy. Pro další vzdělávání vedoucích pracovníků i pedagogů jsou přehledně nastavená pravidla - odpovědnost konkrétních pracovníků, oblasti vzdělávání a cíle, které odpovídají záměrům školy. Náležitá pozornost je věnována vedení začínajících učitelů. Systematicky uspořádaná dokumentace, promyšlený školní a organizační řád, logicky rozdělené kompetence na nižší články řízení a účelný kontrolní systém kladně ovlivňují vzdělávací procesy. Zjištěné nedostatky jsou okamžitě odstraňovány. Zásadní dokumenty jsou řádně projednány v pedagogické radě a schváleny školskou radou. Školní řád obsahuje předepsané údaje, stanovaná pravidla jsou aktérům vzdělávání přístupná a umožňují bezproblémový chod instituce. Žáky se do systému školní práce daří zapojovat také prostřednictvím žákovského parlamentu, což se, mimo jiné, projevuje v jejich kladných postojích ke škole. Informační systém je přehledný, k sociálním partnerům vstřícný. Těmi jsou kromě rodičů, školské rady, zřizovatele, Plzeňského kraje, mnoha církevních a ekologických institucí i desítky orgánů státní správy a samosprávy, průmyslových podniků a institucí. V ŠVP podrobně popsána spolupráce je nezbytná pro naplnění cílů vzdělávání.

S ohledem na odlišná specifika výchovného působení na žáky základní školy a střední školy zajišťují školní poradenství dvě výchovné poradkyně (pro ZŠ a SŠ), které účelně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Konzultují s nimi vzdělávací potřeby a potíže konkrétních žáků, spolupracují při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se SVP, svědomitě koordinují přístup pedagogických pracovníků ke vzdělávání žáků. V případě doporučení poradenského zařízení pomáhají při základním a zájmovém vzdělávání asistenti pedagoga. Hospitační činností bylo prokázáno, že speciálně pedagogická doporučení poradenských zařízení jsou pedagogickými pracovníky respektována a uplatňována. Výchovné poradenství zajišťuje služby v souladu s potřebami žáků.

Přehledně jsou zpracována opatření k prevenci rizikového chování (Školní řád, Program prevence). Cílem je předcházet rizikovému chování žáků, tzn. utváření vlastního názoru a posilování žádoucích životních postojů a schopnosti odolávat negativním vlivům a špatným vzorům. Konkrétní dovednosti a postoje jsou rozvíjeny prostřednictvím vyučovacích předmětů (např. Občanská výchova, Psychologie, Chemie, Přírodopis, Biologie) a různých tematicky zaměřených aktivit. Specifikem školy je také pozitivní působení na žáky prostřednictvím předmětu Etická výchova, resp. Křesťanská etika. Výskyt negativních jevů je nízký, nejčastěji se jedná o záškoláctví. Opatření k jejich minimalizaci jsou bez odkladu uplatňována.

Škola dbá na vytváření bezpečného prostředí pro žáky. Prostory, ve kterých se pohybují, jsou kontrolovány a nebyla v nich zjištěná významná rizika ohrožující jejich zdraví. Nedostatky byly okamžitě odstraněny. Vstupy do budovy jsou zajištěny proti vniknutí neoprávněných osob, hlavní vchod je pod stálým dohledem. Žáci byli o pravidlech bezpečného chování prokazatelně poučeni, dohled nad nimi je pedagogickými pracovníky vykonáván podle rozpisu. Úrazy jsou řádně evidovány. Úrazovost se pohybuje okolo 10 %, je podrobně vyhodnocována, ale přijatá opatření dosud nevedla k jejímu významnému snížení, především z důvodu tzv. zbytkového rizika u vykonávaných činností v tělesné výchově.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle ŠVP jsou naplňovány obsahem vzdělání, respektováním osobnosti žáka, širokou nabídkou vzdělávacích aktivit, diferencovaným přístupem, utvářením vztahů ve škole, společnými prožitky a zapojením školy do veřejného života. Komunikace a vztahy uvnitř školy jsou jedním z důležitých témat pro všechny účastníky vzdělávání.

Sledovaná výuka žáků 1. ročníku základní školy byla promyšlená, ale vlivem málo podnětné motivace v průběhu výuky projevovali žáci menší zájem o učení. Kladem bylo, že nízký počet žáků umožňoval vytvářet příznivé rodinné prostředí a uplatňovat individuální přístup. V části výuky probíhalo činnostní učení s důrazem na praktické osvojování dovedností, při kterém byli žáci aktivní a velmi dobře plnili zadané úkoly. Žákům se ŠVP byla věnována odpovídající péče a individuální podpora asistentky pedagoga. Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce však byly ve velmi malé míře zaměřené na individuální pokrok jednotlivce. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků se vyskytovalo pouze ojedinele. Nebyly vytvářeny a dostatečně upevňovány návyky správného sezení a držení psacího náčiní.

V 6. ročníku základní školy byla výuka (Matematika, Fyzika, Český jazyk, Anglický jazyk, Tělesná výchova) hodnocena převážně jako kvalitní s účelným střídáním metod a forem práce, ale také využitím názorných pomůcek a didaktické techniky, častým zapojováním žáků (referáty, vlastní pomůcky, nabídka různých řešení úkolů a příkladů). Žáci byli podněcováni k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. V českém jazyce byla vhodnými metodami upevňována čtenářská gramotnost. Kreativita a komunikační dovednosti byly vhodně rozvíjeny diskuzí s využitím vzájemného hodnocení. Podnětné jazykové prostředí v anglickém jazyce, využívání aktivizačních prvků, didaktické techniky a rozvoj komunikačních dovedností vedly k rozvoji jazykové gramotnosti žáků. Tělesná výchova rozvíjela především fyzické předpoklady žáků, samotná organizace a struktura konkrétní hodiny byla dobrá, ale k dlouhodobé motivaci žáků a dosahování vyšší úrovně motorických dovedností je třeba lépe promyslet systém plánování výuky jednotlivých tematických celků.

Cíle zájmového vzdělávání jsou zaměřené na podporu tělesného, sociálního a duševního vývoje žáka. V ŠD panovala příjemná atmosféra motivovaná aktuálním předvánočním obdobím, které u žáků vyvolávalo fantazii a představivost, ale též tvořivost, neboť téma bylo obohaceno řadou zajímavých pracovních činností zaměřených na rozvíjení základní manuální zručnosti, vytváření a upevňování pracovních návyků a dovedností. ŠD svým pojetím významným způsobem ovlivňuje aktivní a smysluplné trávení volného času žáků. Přístup vychovatelky k nim byl vstřícný. Žáci byli průběžně vhodně motivováni, k nabízeným aktivitám přistupovali se zájmem.

Sledované hodiny předmětů na střední škole (Matematika, Český jazyk, Anglický jazyk, Německý jazyk, Základy přírodních věd, Ekologie, Ochrana a právo životního prostředí, Odpady, Integrované lesnictví, Obecná biologie, Informační a komunikační technologie, Ekonomika, Pedagogika, Psychologie, Sociální komunikace, Tělesná výchova) probíhaly většinou frontálně, metodou vhodně strukturovaného výkladu a řízenou diskusí, skoro vždy ve velmi dobrém pracovním klimatu. Prezentované informace dokázaly žáky zaujmout, k jejich aktivizaci využívali učitelé vhodné komunikativní metody a samostatnou práci. Žáci byli vedeni k logickému vyvozování učiva na základě předchozích znalostí, zkušeností a mezipředmětových vztahů, k odůvodňování jevů a jejich souvislostí. Vyučující tým rozvíjeli jejich odborné vědomosti, kritické myšlení, názorové postoje a vyjadřovací schopnosti, mj. i formou žákovského referátu. V takto vedené výuce žáci projevovali dobré znalosti a měli dostatečný prostor k vyjádření vlastních názorů. Zaznamenán byl i výraznější individuální přístup. Pozitivem sledované výuky odborných předmětů bylo časté propojení učiva s reálnými situacemi, návaznost na praktické vyučování a na školní tematické exkurze. V části výuky cizích jazyků nebyly metody a formy práce vhodně zvolené a nevznikal tak dostatečný prostor pro cizojazyčný projev žáků. Zvolené postupy potom snižovaly celkovou efektivitu výuky. V přírodovědných předmětech chybělo účelnější využití pomůcek, didaktické techniky a také výraznější střídání forem práce, v tělesné výchově vhodné plánování učiva do delších tematických celků. Na konci vyučovacích hodin učitelé většinou shrnuli probírané učivo, ale bez zhodnocení práce žáků. Jejich vzájemné hodnocení a sebehodnocení využíváno téměř nebylo.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Sledované výsledky vzdělávání žáků v 1. a 6. ročníku základního vzdělávání dokazovaly průběžné naplňování vzdělávacího programu. Žáci uměli samostatně pracovat, plnit zadávané úkoly, uměli využít prostor pro vzájemnou komunikaci, chovali se k sobě přátelsky. Žáci se SVP úspěšně plnili všechny zadané úkoly s účinnou podporou asistentky pedagoga.

V zájmovém vzdělávání žáci komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku, mohli vyjadřovat své nápady i náměty k dalším aktivitám. Nenásilnou formou byly rozvíjeny jejich schopnosti a dovednosti. Podporován byl kladný vztah ke kamarádům, schopnost spolupracovat a respektovat druhého.

Škola důsledně sleduje úspěšnost žáků střední školy po celou dobu jejich studia, průběžné a celkové výsledky vzdělávání za jednotlivá klasifikační období pravidelně vyhodnocuje na úrovni vedení školy a v pedagogické radě. Na základě analýzy jsou přijímána následná opatření. Počet žáků s vyznamenáním je dlouhodobě nízký, pohybuje se kolem 5%. Ve školních letech 2012/2013 až 2014/2015 došlo k nárůstu počtu neprospívajících (popř. neklasifikovaných) žáků a také žáků neúspěšných u maturitních zkoušek. Na základě rozboru příčin neúspěšnosti byla v učebním plánu posílena časová dotace matematiky a cizího jazyka. Pro žáky třetího ročníku byly zavedeny tzv. „rozhodné testy z maturitních předmětů“ (pokud je žák z rozhodného testu z některého maturitního předmětu klasifikován stupněm nedostatečný, musí z něj vykonat opravnou zkoušku).

Pedagogové se cíleně zaměřují na pomoc žákům s neprospěchem (individuální přístup v hodinách, skupinové a individuální konzultace). Dále byly přijaty kroky ke zkvalitnění výuky maturitních předmětů, v průběhu inspekční činnosti se toto opatření projevilo zejména ve výuce českého jazyka. Cíleným sledováním absence žáků a důsledným uplatňováním nastavených mechanismů pro její včasné řešení došlo ke zlepšení jejich

docházky. Ve školním roce 2015/2016 se některá z výše uvedených opatření již projevila částečným zlepšením výsledků vzdělávání.

Cíleně je podporováno nadání a talent žáků, kteří mají možnost se zapojovat do odborně zaměřených projektů, soutěží a zájmových útvarů (biologické praktikum, akvatera – péče o akvariijní a terarijní živočichy). V uplynulém školním roce se škola začlenila do projektu „Podpora technického a přírodovědného vzdělávání v Plzeňském kraji“. V ekologické olympiádě obsadilo tříčlenné družstvo 1. místo v kraji a postoupilo do národního kola (10. místo). V olympiádě z českého jazyka se žákyně 1. ročníku umístila na 2. pozici na okresní úrovni a v kraji obsadila 6. příčku. Nabízené obory se škola snaží prezentovat v rámci Dne otevřených dveří a také Dne otevřených praxí, jehož průběh byl vloni vyhlášen v soutěži pořádané organizací Erasmus jako nejlepší v České republice.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Přestěhování školy do Plzně umožnilo rozšířit nabídku oborů vzdělání (Pečovatelské služby), zvýšit počet žáků a zahájit vzdělávání v nově zřízené základní škole. Výrazná pozitivní změna nastala v oblasti prostorových a materiálních podmínek (např. vybudování nové cvičné kuchyně). Došlo k rozšíření týmu vedení školy o zástupce pro základní školu a doplnění pedagogického sboru. Zanikla potřeba vykonávat činnost vlastního domova mládeže.

Silné stránky

- kvalitně zpracovaná a realizovaná koncepce rozvoje školy projevující se postupným zlepšováním podmínek vzdělávání
- promyšlený systém vzdělávání učitelů, nastavená pravidla organizace školy s pozitivním dopadem do odborné složky výuky
- příznivá atmosféra výuky na druhém stupni ZŠ a na střední škole
- důsledná péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zohledňování jejich individuálních potřeb při zadávání práce ve výuce
- souvislost obsahu výuky s reálnými životními situacemi v odborných předmětech a předmětech přírodovědného zaměření, což se projevuje v požadovaném rozvoji kompetencí žáků
- velmi dobrá spolupráce školy a školní družiny v rozvoji zájmových aktivit žáků s pozitivním dopadem na nízkou míru negativních jevů ve škole

Slabé stránky

- malá pestrost forem a metod práce (převládající frontální forma, metoda výkladu) což se projevovalo v postupně upadající koncentraci žáků
- při výuce 1. ročníku základního vzdělávání nejsou u žáků účinně vytvářeny a následně posilovány návyky správného sezení a držení psacího náčiní
- málo podnětné prostředí školního klubu
- neefektivní plánování učiva v tělesné výchově

- nedostatečné využívání různých forem hodnocení a sebehodnocení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- dovybavit školu učebními pomůckami (např. fyzika)
- vést učitele k využívání různých metod a forem výuky a k častějšímu hodnocení práce žáků formou sebehodnocení a vzájemného hodnocení
- upravit prostředí školního klubu

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 1. 7. 2015 č. 1039/15
2. Rozhodnutí MŠMT ČR čj. MSMT-33195/2015-3 o zápisu změny v údajích zapsaných v rejstříku školských právnických osob
3. Personální dokumentace (kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, včetně Jmenování do funkce ředitele školy)
4. Organizační řád platný od 1. 6. 2016, Školní řád, klasifikační řád platný od 1. 9. 2016 a Rozvrh hodin ve školním roce 2016/2017
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2016/2017
6. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2016/2017 a Záznamy z hospitací ředitelky školy
7. Dokumentace výchovného poradenství a prevence (Preventivní program školy, Plán výchovného poradce, Zpráva z mapování stavu inkluzivního vzdělávání na SŠ a VOŠ garantky inkluze ze září 2016)
8. Dokumentace BOZ (řády odborných učeben, Záznam o provedeném školení BOZP, Traumatologický plán, Kniha úrazů, osnova poučení žáků, Směrnice k pracovním úrazům a vyplnění Záznamu o úrazu, Revizní zprávy - namátkově)
9. Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro školní rok 2016/2017.
10. Třídní knihy hospitovaných tříd vedené ve školním roce 2016/2017
11. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina, Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní klub platné ve školním roce 2016/2017
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Tvoříme svět, Školní vzdělávací program Pečovatelství a osobní asistence - Pečovatelské služby, Školní vzdělávací program Zájmové a záchranné chovy - Ekologie a životní prostředí, Školní vzdělávací program Pečovatelství a osobní asistence - Sociální činnost platné ve školním roce 2016/2017
13. Vnitřní řád školní družiny, Vnitřní řád školního klubu, Třídní knihy pro ŠD a ŠK, Přihlášky žáků do školní družiny a Přihlášky žáků do školního klubu platné ve školním roce 2016/2017
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
15. Účetní výkazy (rozvaha, výsledovka, hlavní kniha) za rok 2015 a za 3. čtvrtletí 2016
16. Finanční vypořádání se státním rozpočtem za rok 2015
17. Zpráva o hospodaření za rok 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

PaedDr. Věra Abelová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Křížková MBA, školní inspektorka

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Ing. Václava Matasová, kontrolní pracovnice

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

V Plzni 4. ledna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Černíková, ředitelka školy

(4)

Církevní základní škola
a střední škola
Táborská 28, 326 00 Plzeň
IČO: 45331227

V Plzni 16. 1. 2017